

UC Leuven
Limburg
MOVING MINDS

De overgang lager onderwijs - secundair onderwijs

**school
onderzoek**

Interactieve inspiratiedag
voor leraren en onderzoekers

/ 08.03.2021

Mieke Goos, Anne Decelle & Adelheid Spillier
UCLL – expertisecentra Art of Teaching en Education & Development

UC Leuven
Limburg
MOVING MINDS

Doelen

Delen van een tool om het huidige beleid rond de LOSO-overgang op je school/scholengemeenschap in kaart te brengen

Delen van ervaringen van andere scholen die met deze tool concreet aan de slag gingen

UC Leuven
Limburg
MOVING MINDS

Onderzoek UCLL Mind the gap

Aanleiding (2015)

- Onderwijspraktijk: Voor sommige leerlingen verloopt de LOSO-overgang minder vlot dan we hopen (bv. twijfels studiekeuze, daling in welbevinden, zittenblijven, B/C-attest)
- Onderwijsbeleid: Hervorming SO, met mogelijkheid tot aanstellen van bijzondere leermeesters in de 3^e graad LO
- Onderwijsonderzoek: Perspectief didactiek?

UC Leuven
Limburg
MOVING MINDS

Onderzoek UCLL Mind the gap

Doel = LOSO-overgang voor leerlingen helpen versoepelen op didactisch vlak, via professionele leergemeenschappen

- 7 PLG's van leerkrachten L5-L6-S1-S2
- 1 PLG van studenten 3BALO-BASO

MAATREGELEN / ACTIVITEITEN		LEERLINGEN	LEERKRACHTEN	OUDERS
Op het vlak van ORGANISATIE / WERKING	Voor			
	Tijdens			
	Na			
Op het vlak van MANAGEMENT VAN DE SOCIALE OMGEVING	Voor			
	Tijdens			
	Na			
Op het vlak van CURRICULUM / PEDAGOGIE / DIDACTIEK	Voor			
	Tijdens			
	Na			

Theoretisch kader (ontleend aan Cauley & Jovanovich, 2006)

Tool beginanalyse LOSO overgang

Wat doe jij, wat doet jouw school, wat doet jouw scholengemeenschap om voor een vlotte LOSO-overgang bij je leerlingen te zorgen?

Opmerking: maatregelen en activiteiten voor specifieke groepen of risicogroepen zijn groen gemarkeerd

Maatregelen/activiteiten		Leerlingen	Leerkrachten	Ouders
Op het vlak van organisatie/ werking (i.e., verschillende leerkrachten, veranderen van klaslokaal, nieuwe vakken, samenstelling van klasgroepen)	Voor	<ul style="list-style-type: none"> - Toelichting van organisatie en structuur SO door leerkracht 6^e leerjaar, CLB, alumnus (ev. via video) of leerkracht SO - Les(dag) door vakleerkracht(en) in secundaire school, met inhoud van het 6^e leerjaar - Geïntegreerd project leerlingen LO + SO (zgn. shared study) bv. Robots (STEM project) - Infobrochure voor leerlingen - Opendeurdag secundaire school, met rondleiding op de campus, algemene toelichting, proeflessen, mogelijkheid om oudere leerlingen en leerkrachten te spreken - Bezoek aan min 1 secundaire school, met rondleiding op de campus, algemene toelichting, proeflessen, mogelijkheid om oudere leerlingen en leerkrachten te spreken - Studie- en beroepenbeurs 	<ul style="list-style-type: none"> - Aanstelling van vakleerkrachten in de 3^e graad (expertise) 	<ul style="list-style-type: none"> - Infobrochure voor ouders - Opendeurdag secundaire school - Toelichting van organisatie en structuur SO door CLB (infoavond) - Ouderraad
	Tijdens	<ul style="list-style-type: none"> - Kennismakingsdag voor 1^e jaars met toelichting organisatie en werking en rondleiding op de campus - Aanstelling vast aanspreekpunt: klastitularis - Aanstelling vast aanspreekpunt: peter/meter - Vaste momenten in het uurrooster voor vragen ixx organisatie en werking - Aanstelling klasverantwoordelijke - Minder strenge opvolging van de schoolregels (tijdens de 1^e weken) 	<ul style="list-style-type: none"> - Aanstelling van een klastitularis 	<ul style="list-style-type: none"> - Schoolreglement - Inschrijvingsgesprek (+ meegeven van nodige documentatie ixx organisatie en werking secundaire school) - Toelichting van organisatie en werking secundaire school door schoolteam (pedagogisch directeur 1^e graad, leerlingenbegeleider, leerkrachten) (infoavond)
	Na	<ul style="list-style-type: none"> - Aanmoedigen van leerlingen om als alumnus op de eigen, vorige school toelichting te gaan geven aan de leerlingen van het 6^e leerjaar over de organisatie en structuur van het SO - Leerlingenraad - Creëren van groepen homoqeen naar ability. 		<ul style="list-style-type: none"> - Ouderraad

UC Leuven
Limburg
MOVING MINDS

Onderzoek UCLL Mind the gap

Zelf aan de slag!

- **Tool beginanalyse** <https://tinyurl.com/LOSO-beginanalyse>
 - ✓ Wat doe jij, wat doet jouw school, wat doet jouw scholengemeenschap om voor een vlotte LOSO-overgang bij je leerlingen te zorgen? Fluoresceer wat van toepassing is.
- **MIRO poll** https://miro.com/app/board/o9J_IR-JXLk=/
 - ✓ Waarin sta je sterk?
 - ✓ Waar liggen nog kansen om extra activiteiten te voorzien?

UC Leuven
Limburg
MOVING MINDS

Onderzoek UCLL Mind the gap

Website LOSO overgang

www.pwomindthegap.com

- Theoretische achtergrond
- Good didactical practices (artikels, filmpjes)
- Checklists
- Opdrachten
- Blog space

Password: PWO_Gap1617

Welkom op de website van het PWO-project Mind the gap!

Mind the gap is een driejarig onderzoeksproject aan de lerarenopleiding van UC Leuven - Limburg (expertisecel Art of Teaching), gericht op de overgang lager onderwijs - secundair onderwijs (LOSO). Het project loopt in samenwerking met de navormingsdienst van UC Leuven-Limburg, met de scholengemeenschappen KSLeuven, WICO en de katholieke basisscholen van Noord-Limburg, SILA Westerlo en de katholieke basisscholen regio Westerlo en de pedagogische begeleidingsdienst van Katholiek Onderwijs Vlaanderen regio Mechelen.

Doelstellingen project:

1. nagaan wat de belangrijkste didactische verschillen zijn tussen de 3e graad lager onderwijs en de 1e graad secundair onderwijs
2. good didactical practices met betrekking tot de LOSO-overgang in kaart brengen (Vlaams en Internationaal)
3. nagaan hoe didactische inspiratiepakketten kunnen worden ingezet om in PLG's met in-service en pre-service leerkrachten en lerarenopleiders aan actieve kennisconstructie en praktijkinnovatie te doen om de LOSO-overgang voor leerlingen te versoepelen

Voorbeelden leerkrachten

Lieve ~~XXXXXXXXXX~~ Ik koos wiskunde 3(4)-sporenbeleid. Ikzelf ben wel verkocht voor deze manier van werken. Ik hoop dat het stukje zelfstandigheid de leerlingen mag helpen in de overgang naar het secundair. Wat zij ervan vinden vertellen ze graag zelf.

Geweldig · Beantwoorden · 2 w

Anneleen ~~XXXXXXXXXX~~ Nathalie en ik maakten een groepswerk voor het onderdeel 'bewerkingen met rationale getallen'. Onze werkbundel, samen met de ervaring van meester Filip i.v.m. groepswerk, was voor de leerlingen een leuke afwisseling qua werkvorm. Ze werkten, via een leidraad, in groepjes van drie het hele onderdeel zelfstandig uit. Ze deden dit allemaal super goed!

Leuk · Beantwoorden · 1 w

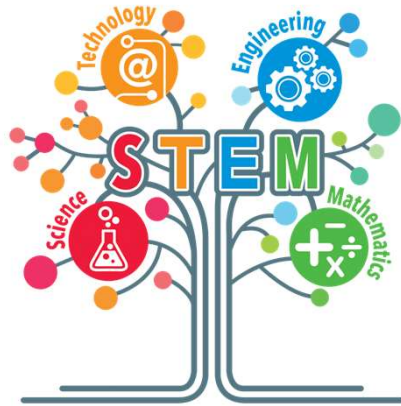

UC Leuven
Limburg
MOVING MINDS

Voorbeelden studenten

<https://tinyurl.com/STEM001>
<https://tinyurl.com/STEM002>

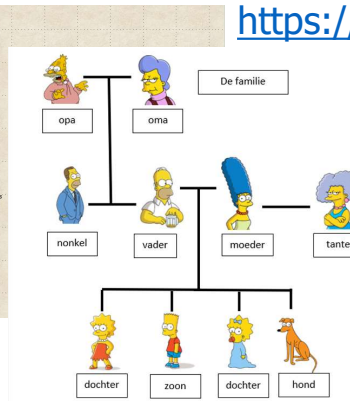

<http://initiatieleslatijnsilkedefyter.weebly.com/>

Wie is wie?

In deze tekst maken jullie kennis met een aantal goden die zichzelf voorstellen.

<p>Quis es? Iuppiter sum. Deus caeli sum. Jupiter</p>	<p>Quis es? Deus = god</p>
<p>Juno sum. Dea sum. Iovis mater sum. Juno</p>	<p>Dea = godin</p>
<p>Quis es? Iovis fratres sumus. Iovis fratres</p>	<p>Quis = wie Fratres = broers</p>
<p>Neptunus sum. Maris deus sum. Neptunus</p>	<p>Deus = god</p>
<p>Pluto sum. Rex inferorum sum. Pluto</p>	<p>Rex = koning</p>

<https://tinyurl.com/latijninitiatie>

Schrijf het juiste Nederlandse woord achter elke Latijns woord.

pater:
mater:
filius:
canis:
familia:
avis:
matertera:
patruus:

TIPS:
1. Denk aan de regels van uitspraak over mannelijke en vrouwelijke woorden
2. Zoek de Franse vertalingen op van de Nederlandse woorden, deze kunnen helpen

3-sporen-beleid in wiskunde 1B

<https://tinyurl.com/spelvormenNL>

-l	h+Qj=t	slot	s=t
lopen	el	slot	mes
-l+	t=h	m=v	h+Qj=t
bel	tuip	man	el
-s	-baan		
cijfers	achtbaan		

<https://www.onderwijskiezer.be/v2/basis/index.php>
<https://pro.vanbasisnaarsecundair.be/>

UC Leuven
Limburg
MOVING MINDS

Meer weten?

mieke.goos@ucll.be
[https://www.researchgate.net/
profile/Mieke_Goos](https://www.researchgate.net/profile/Mieke_Goos)

anne.decelle@ucll.be

adelheid.spillier@ucll.be